

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonczy-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdmény-, nyiltér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont” kiadó-hivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetéseket legzélszerűbben postaltalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

A legújabb kor argonautái.

Szolnok Karczagot és Jászberényt elnyelni, — Losoncz Balassa-Gyarmatot megbuktatni, — Putnok Gömörmegyét megcsónkítani, — és Feled Rimaszecsnek nyakára hágni — törekszenek.

Élet-halál harc mindenütt!

Monstre-meetings, — petitiók — küldöttségek; leszóllások és recriminációk; felmagasztalása a törpeségnek, s gyalázása az életrevalóságnak; árlejtés és árverés egy kalap alatt; földig görnyedő hódolat a büszke patrioták részéről a hatalmasok előtt; ezek az elkeseredetten küzdő ellenfelek s önző érdekek divatos fegyverei.

S miért e küzdés? Sokszor semmiért, s gyakran a közérdek kopott palástja alatt privát haszonért.

Legtöbbször képzelt, — s csak ritkán valódi sérelem az ok; de van ilyen is, nem tagadható.

Ezen általánosságok leírása közben a feledi mozgalom s küldöttség jött tollam hegyére.

Nem akarom s nem fogom ezen konkrét esetben a rivalitásra adott okok, — a pro és contra harczoló érvek súlyát mérlegelni.

Intention egészen más; de mielőtt arra térnék, amugy mellékesen megemlítem forrását azoknak, mely magát az okozatot: a putnoki és feledvidéki mozgalmat megteremtette.

A hetvenes-évek elején történt.

A megye gyűlése egy, nem tudom, hány tagból álló bizottságot küldött ki, illetve bizott meg, a járások területeinek meghatározására vonatkozó tervezet elkészítésével. — A terv elkészült, s csekély módosítással, szokásszerű zajos helyeslés közt elfogadtatott.

De az elfogadást tudvalevőleg komoly, beható tárgyalás előzte meg, — melyből azonban nem hiányozhatott egy derűtséget okozó incidens, s ez az volt: hogy a tervező tisztelt bizottság Pápocs községét, mely majdnem határos Rimaszombattal, a n-rőcei járásba. — Lipóczot pedig, mely Rőcehez van közel, a rimaszombati járásba javasolta osztatni.

Ebből azt következtethettük, hogy a bizottság valószínűleg akként járt el: hogy minden előzetes combináció nélkül egy fixpontot jelölt meg a map-

pán, — a köré csoportosított egy járást, a többi járásokat azután, jobbra-balra hasogatta ki, a mint telt a mappán.

Igy jött napvilágra mint utószülött, a rimaszécsi járás, mely behajlított könyökalkaku hosszú vonalban egyik végével a megye éjszaki, — másik végével déli sarkára támaszkodik, mintegy körülölelve s magába zárva a rimaszombati járást.

E felosztás teremtette meg a putnoki és feledi kérdéseket, melyeknek elseje mindig vérző sebbe marad a megyének, míg kielégítő megoldást nem nyer.

Térjünk vissza Feledhez.

Míg a putnoki argonauták az ország fővárosát tüzték ki utazásuk célpontjául, a hatalmas minisztereknél keresve pártfogást, — addig a felediek rövidebb uttal s kisebb hatalmasságok pártfogásával elégedtek meg.

Félre ne értessem. Kritikám nem subjektív irányu; a fő- és alispán urak személyeikre nem vonatkozik. Általános elvi, alkotmányos szempont az, melyből kiindulok.

Tehát a feledi küldöttség, — betartva az előzetesen megállapított s nyomtatásban szétszórt programot, — f. hó 10-én megjelent Rimaszombomban, tisztelt a fő- és alispán urak előtt, s hiszem, kitűnő beszédek kíséretében terjesztett elő a pártfogás iránti kérelmet.

A tisztelgés lefolyásáról nem beszélek; az nem e cikk tárgya.

Azon kérdéssel akarnék foglalkozni: indokolt s megengedhető-e alkotmányos szempontból bármely küldöttség oly lépése, mely pártfogást keres és kérelmez a megye élén álló egyes tisztviselőknél, bár mily kitűnőek legyenek is azok, — oly ügyben, mint az, melyről most szó van.

Határozottan nem.

Alkotmányos képviseleti államban a hatalom nem egyesek kezében van. Azt a törvény által arra jogosított polgárok összege — habár közvetve — gyakorolja. Nálunk egyik ilyen faktor a megyei bizottmány; az van első sorban hivatva ily ügyekben, ha nem is határozni, de mindenesetre véleményét nyilvánítani. — A küldöttség tehát a megyei bizottmány közgyűlésének sorompója elé járuljon, s ott kérje a pártfogást.

jö, míg kiviva nincs az általános világszabadság, míg meg nem szűnik az ur és szolga, az elnyomó s elnyomott közötti viszony.

Nagy tanúságot,* iszonyu tanúságot adott magáról e nap, e napon a világtörténelem, az okok és okozatok kerülhetetlen logikája.

Nem lehet a szolgaság, nem az elnyomatás örök, fel kell szabadulni az elnyomatottak, összetörni a bilincsek előbb vagy utóbb; s jaj az elnyomónak, a bilincset kovácsoló, korbács és akasztófával uralkodó hatalomnak.

Nagy idők, nagy idők! nagy eseményektől viselő nagy napok! szárnyakat ölt lelkem s visszazáll te hozzád, hogy tanuljon téled, tanuljon hinni, tanuljon remélni.

„Ezernyolekszáznegyvenhöz, te csillag,
Te a népek hajnalszavára!
Megvirradt, felebredt a föld, fut
A hajnalról a nagy éjszaka.
Piros arczal
Jött e hajnal.
Piros arca vad sugára
Komor fényt vet a világra:
E pirulás: vér, harag és szegény
A felebredt nemzetek szemében.”

(Petőfi.)

Ne feledjük, ó ne feledjük mi el soha e napokat, e nagy napok emlékeit, ina legyen nekünk az azokrai visszamemlékezés; mindennapi fohász a gondviseléshez, ki támaszta nagyokat, félisteneket, küzdeni a titáni harcot, azért az eszméért a szabadság, a népszabadság, népfenség isteni eszmejéért.

Oh de hát mi is volt az a mi harcunk, az a mi küzdelmünk?

„Lázadás”, mondja a bérencz toll.

Szentségtörők, ne csufoljátok istent, ne verjétek arczul, ne rántsátok porba, sárba az isteni eszmet, hogy sáros lábaitokkal, szennyes saruitokkal rajta gázoljátok. Forradalom volt az, egy égi, szent lelkesedés szülte forradalom,

A fő- és alispán, bár mily befolyással birjanak is, józanul ígéretet nem tehetnek, s nem is tesznek a bizottmányi gyűlés számlájára oly ügyben, mely ha adminisztratív uton nyer is megoldást, de az eredmény nem az ő akaratok kifolyása.

Ha tennék, ámitának magokat s a küldöttséget. Nem indokolt tehát a küldöttség lépése, — nincs gyakorlati haszna.

De nem is megengedhető.

A képviseleti alkotmányának helyes felfogása az alkotmány, s annak institucziói iránti tisztelet merően ellenkezik oly cselekménnyel, mely a törvény által felállított testületet, mint hatalmi szervek mellözésével, egyesek kegyelmében véli feltalálni, jogos vagy jogtalan kívánatának sikerét.

Abszolút hatalmi kormányzat uralma alatt pártfogást kérni igazságos ügyben egyes hatalmasoktól megjárja. Ott egyesek önkénye szab törvényt sok dologban. Alkotmányos országban az sértés az alkotmány ellen. Ezen konkrét esetben semmibe nézése a megyei bizottmánynak.

De hát! nem mi vagyunk elsők a divatos hajlongásban; — nem is utólsók. — A rimaszécsiek a sor: bemutatni hódolatukat, s kérni a pártfogást.

Valaki.

A gömörmegyei közigazgatási bizottság fél-évi jelentése az 1883. év második feléről.**IV. A kir. főmérnök jelentései nyomán.**

Személyváltozás nem történt. A hivatalos ténykedést akadályozó körülmények elő nem fordultak. A közlekedés felakadást nem szenvedett. A műtárgyak jó karban voltak.

I. A Budapest-Vác-kassai államuton.

Tartósabb esőzés a Rozsnyó K.-H.-Várallya közötti vonalrészén okozott rongálást, mely azonban pótkaviacsolással könnyen javítható volt.

A folyó évi kaviacsállítás valamint az ez évben teljesített építkezések Mecner Vendel kir. középítészeti felügyelő és a közigazgatási bizottság kiküldöttjének közreműködése mellett jó eredménnyel felülvizsgáltattak s átvétettek.

Előállított Broncs István és Szeszler Miksa vállalkozók által 2753 két köbméter tartalmazó rakás 12445 frt 05 kr. értékben. Átlag egy rakásnak értéke 4 frt 52 kr. A megyén átvonuló államut hossza 86.714.4 kilométert tesz. Az előállított anyagból esik egy folyó méterre 0.0635 köbméter vagyis egy kilométerre 63.50 köbméter kavics 143 frt 51 kr. értékkel.

Kezelés és fentartási költségek s építkezésekre kiadott

nem alatt, nem a föld porába, szemébe, de magasabb, tisztább légkörben született.

Önjogát védte e nép, e nemzet, igazai érdekében emelte fel azt a magyar tricolor, annyi diésőség, annyi győzelmes harcok, megszentelt, s annyi vérkeresztésen átment örök jelvényét, emberi, társadalmi jogai, igazai érdekében sujtott azzal a kivont ős aczallal. — Ne, óh ne itéljétek el, de hajoljatok meg, boruljatok le e nemzet nagysága előtt.

„A lázadások alatt születtek, a forradalmak a magasban születnek.

A lázadások nem egyebek, mint egy nép haragjai; a forradalmak egy korszak eszméi.

A nemzetnek szünetlenül örködni kell.

A kényuralom és aristokratia nem alszik, és ha a nemzetek egy pillanatig elalszanak, meglánczolva ébrednek fel.

A népeknek soha sem kellene megbocsátani azoknak, kik szabadsága ellen összeesküdnek.”

Mondja Lamartine.

Igen, örködni kell, a nemzetnek. Örködni, védni szabadságát. — Ezt védte, ezért küzdötte harcát a magyar nemzet.

Ezért szálltak sikra névtelen félistenei.

Az a szellem, a világszabadság örök szelleme, mely egy Brutust, egy Cassiust, Caezát szült az ős Rómának, feltámadt, fel emberöltőkön keresztül az 1848. nagy alakjaiban, fel a spártai nők lelke, annak honleányaiban.

Legyen áldott megszentelt emlékü!

Üdv neked, üdv neked világszabadság nagy napja, világszabadság örökfényű évforduló hajnala. — Márczius tizenöt.

Borsody Béla.

T Á R C Z A.

Márczius 15.

Tudjátok-e mi nap van ma? tudjátok-e mily jelentőségteljes, mily világtörténelmi fontosságú, nagy eseményektől viselő évforduló napjának reggelére virradtunk? Tudjátok, tudnotok kell.

Ah! az az ébredő hajnalfény, az a pirkadó bitor, nagy dolgokat, nagy idők nagy dolgait juttatják, kell hogy juttassák eszünkbe.

Meggyújtjuk mi ezen, kell hogy meggyújtjuk az emlékezet fáklyáját, felkeressük annak világánál, fel annak fénye mellett a multak sötét temetőjét, meglátogassuk a mohosult sírhantokat, meg azt a kegyelet szentelte helyet, hol szabadságharczunk diésői, hol ama névtelen félistenek pihennek, feledve: nem mondom, nem akarom mondani és hinni: hogy meg is tagadva.

Felkeressük, visszaidézzük emlékezetünkbe minden évforduló márczius tizenötödikén, amaz emlékezetes, ama nagy 1848. márczius tizenötödikét.

Világszabadság nagy napja, világszabadság örökfényű évforduló hajnala, üdvözöllek!

Harminezhat év, harminezhat hosszú, változásokkal teljes év.

Rövid pillanat csak, sikamló rövid percz, a végtelenség, a titkok titkának óramutató számlapján, rövid pillanat csak, sikamló rövid percz a mindenség hatalmas urának, a mindenséget mozgató, fentartó örök erőnek számvetésében. Megváltókat, félisteneket szült egykoron e nap; Caesarak, biboros kényurak, kis és nagy zsarnokok alatt roppantá össze a despotismus szuronyerdők hegyén fentartott trónját s tette semmivé az „isten kegyelméből” hangzatos hazugezimbe burkolt zsarnoki uralmat, azt az uralmat, melynek hitvallása XIV-ik Lajos büszke „L'État c'est moi” kifejezésében volt és leend letéve mindaddig, míg el nem

10369 frt 39.5 kr. a fedanyag értékkel kiadott 22814 frt 44.5 kr. vagyis egy kilométerre 263 frt 09 kr.

Az utkaparók kötelesegeiket pontosan teljesítették. Molnár Pál kir. utmester 30 frt jutalomban részesítették.

II. A törvényhatósági utvonalon.

Megemlített esemény elő nem fordult; a közlekedés felakadást nem szenvedett, a műtárgyak használható karban voltak.

A közmunka szolgáltatás kedvező körülmények közt folyt le. A szabályszerű átvétel eredménye szerint 1844 szekeres napszámmal kiszállított 15706 $\frac{1}{2}$ két köbméteres rakás; 60917 gyalog napszámmal apróztatott 15206, — terítettett 10496 $\frac{1}{2}$ két köbméteres rakás; ásatott árok 165960 méter; történt földmozgatás 3617 köbméter; feltöltetett az ut 1173 folyó méteren. Feltartott véletlen esetekre 16 szekeres, 81 gyalog napszám. Hátralékban maradt és 1884. évre kötelezvényvel biztosított 503 szekeres 4576 gyalog napszám, mely is termelni, szállítani köteles 451 két köbméteres rakást, aprítani 391 rakást, teríteni 5100 rakást, árkot ásni 1160 folyó méteren, földmozgást teljesíteni 1441 köbmétert.

III. A távirdek s huzalok

állapota és forgalma a viszonyoknak megfelelő volt, a vezeték jó karban voltak és semmiféle oly akadály vagy nehézség fel nem merült, melynek elhárítása a közigazgatási bizottság hatásköréből kellett volna, hogy intéztessek.

V. A királyi ügyész havi jelentései nyomán.

A királyi ügyészség személyzetében Ján János királyi ügyésznek augusztus hó 21-én történt elhunyt következtében azon változás történt, hogy a november hó 21-én kelt legfelsőbb elhatározással kir. ügyésznek a rimaszombati kir. törvényszékhez Kubinyi Aladár, ugyanezen kir. törvényszéknél alügyész reveztetett ki, helyére pedig alügyésznek Lőcséről Lipsey Ervin helyeztetett ide át.

Október hó 17-én pedig elhalt a kir. törvényszék elnöke Marton Rudolf.

Az ezen kir. ügyészség felügyelete alatt álló rimaszombati és pelsőcei központi, rozsnói, nagyrozei, tornallyai, rimaszécsi járásbírósi fogházaknál változás nem történt.

A fegyelem egy az őrszemélyzet valamint a fegyenczeknél rendes: az élelmezés szabályszerű, az egészségi állapot kielégítő volt; két fegyencz halt el, a halálozás oka azonban nem a fogházban keletkezett.

A koronaörökös főherczeg O fensége családjában bekövetkezett öröndetes esemény alkalmából kegyelmet nyert s elbocsátott a rimaszombati fogházból I. a pelsőceből 3, a felügyelő bizottság ajánlata folytán feltételes szabadságra bocsátott pedig I fegyencz.

A királyi ügyészség felhatalmazást nyert füztelep kibérlésére Rimaszombatan, s arra, hogy a bérföldön nemes földgyűnyekkel rendszeres művelés mellett egy nagyobb füztelep létesítésére azon czélból, hogy a pelsőcezen meghonosított kosárkötéshez az anyag 30—35 kr. helyett 100 darabonként 10—15 kr. értékkel megszerezhető legyen.

A rimaszombati központi fogháznál dologház szerveztetett s a fegyenczek rizs szalmából keft és seprőt készítenek.

A rimaszombati kir fogházban az 1883. év első feléről átvételt 49 fi, 6 nő: a második felévben szaporodott 324 fi, 55 nővel; letartóztatva volt összesen 373 fi, 61 nő, fogyott a felév folytán 333 fi, 55 nővel; 1884. évre átvételt 40 fi, 6 nő. Ezek közül elítelt 29 fi 3 nő. — felebezés alatt 7 fi, 1 nő. — vizsgálat alatt 4 fi 2 nő.

A pelsőcei fogházban az első felévről maradt 36 fi, 3 nő, szaporodott 214 fi, 3 nővel — volt összesen 250 fi, 11 nő, fogyott a második felévben 217 fi 7 nővel, 1884-re átvételt 33 fi, 4 nő, mindannyi elítelt.

Rabtartási költség fejében kiadott a felév folyamán Rimaszombatan 1321 frt 51 $\frac{53}{100}$ kr., Pelsőcezen 993 frt 66 kr., melyre munkakeresményből 31 frt 68 kr. esvén: az állam által fedezendőnek maradt 961 frt 98 kr., munkakeresményből pedig bevételt 130 frt 12 $\frac{59}{100}$ kr., térítmenyből 426 frt 09 kr., összesen 556 frt 21 kr., az állam által fedezendő maradt 765 frt 30 $\frac{3}{100}$ kr.

Ingyen napszám dolgoztatott azonban a rimaszombati fogházban 3480, ugyanott a dologházban 200, pelsőcezen 1203 — ugyanott a kosárkötésnél 1030.

A munkakeresmény értékénél 95 frt 29 kr. számoltatik el a dologház javára.

A rozsnói kir. járásbírósi fogházában átjött az első felévről 7 fi, 3 nő, a második felévben szaporodott 52 fi 23 nővel, fogyott ellenben 54 fi 24 nővel, s így 1884-re átvételt 5 fi 2 nő és pedig: elítelt 1 fi — vizsgálat alatt 4 fi 2 nő.

Ezek rabtartási költsége fejében kiadott 104 forint 29 $\frac{68}{100}$ kr., térítmeny befolyt 4 frt 94 kr., az állam által fedezendő maradt 99 frt 33 $\frac{68}{100}$ kr.

A nagyrozei kir. járásbírósi fogházában átjött az első felévről 1 fi — a második felév folyamán szaporodott 15 fi, 6 nővel, fogyott ellenben 13 fi 4 nővel, 1884-re átvételt 2 fi 2 nő és pedig elítelt 1 fi, vizsgálat alatt 1 fi 2 nő. Ezek rabtartási költségei fejében kiadott 42 forint 33 $\frac{85}{100}$ kr., térítmeny befolyt 14 frt 82 kr., az állam által fedezendőnek maradt 27 frt 51 $\frac{85}{100}$ kr.

A rimaszécsi kir. járásbírósi fogházában az első felévről áthozott 4 fi — a felév folyamán szaporodott 46 fi 4 nővel, fogyott ellenben 47 fi 4 nővel, az 1884. évre átvételt 3 fi és ezek közül elítelt 2, vizsgálat alatt 1. — Ezek rabtartási költségei fejében kiadott 36 frt 61 $\frac{79}{100}$ kr., térítmeny bevételt 2 frt 34 kr., az állam által megtérítendőnek maradt 34 frt 27 $\frac{79}{100}$ kr.

A tornallyai kir. járásbírósi fogházban az első felévről átvételt 3 fi 3 nő, a felév folyamán szaporodás kimutatattik 56 fi 12 nő — fogyaték és maradvány nincs kimutatva, tartási költség kiadott 52 frt 19 $\frac{59}{100}$ kr., sem keresmény sem térítmeny nem fordul elő, az egész összeg az állam által fedezendőnek mutatkozik.

Elszállított a felév folytán a rimaszombati fogház túltömöttsége miatt augusztus havában pelsőceze 8 fegyencz, büntetésének folytatása vagy kiállása végett pedig különböző időkben Illavára 2, — Vácra 2, — Kassára 12, — Munkácsra 2 és Mária-Nosztrára 1 fegyencz.

A fogházak a fogházvizsgáló bizottság által időszakonként megvizsgáltattak — tisztán tartva, jól szellőzötteknek találtattak, fegyenczekkel nem voltak túltömve. Augusztus havát kivéve a rimaszombati központi fogháznál, a fegyenczek egészségi állapota kielégítő s az élelmezés szabályszerű volt.

Titkári jelentés.

A rimaszombati iparos segédek önképző- és segélyegyletének 1884. márczius 9-én tartott első rendes közgyűlésén:

Tisztelt közönség és közgyűlés!

Hivatalos jelentésem bevezetésül bátorkodom rövid vonásokban vázolni a rimaszombati iparos segédek önképző- és segélyegylete alakulásának előzményeit.

Azon nagymérvű haladás, melyet társadalmi életünkben a csak közelmúlt időkhöz hasonlítva, el kell ismernünk, hazai iparosaink körében is elkerülhetetlenné tette az egyes erők tömörítését. Mig az ipartörvény éleplejtetése, a czehek felelesztése, ezt ugyszólva, kényszerítő szükségé tette az önálló iparosokra nézve, az iparos segédek elvesztették lábuk alól még ama esekély szilárd alapot is, melyet részükre a régi rendszer némileg biztosított, miután kézműipari tovább fejlődésük eszközeül, a kötelező vándorlás közben szerezhetett ismeretek mikénti elsajátításáról gondoskodva nem lévén, műhelyeikben ugyszólva napszamosokká kellett süllyedniök.

Ily viszonyok között kézműiparunk minden ágában hanyatlásnak kellett beállani, melynek megszüntetését eleinte kevesen, utóbb többen tették életük egyedüli feladatává.

Messze vezetne azon érdemek elősorolása, melyeket egy Szabóki Adolf, Ráth Károly, gróf Zichy Jenő szereztek maguknak e téren; reánk nézve legfontosabb azon mozgalmak, mely az iparos segédek önképző- és segélyegyletkebe tömörítése végett megindult.

Ez ülvös mozgalom czélját sok ifju megértette nálunk is, de kedvezőtlen helyviszonyaink miatt talán sokáig hallgatjuk a pusztába kiáltónak szavát, ha nem akadnak bátrak, kik fenne hirdessék, hogy ily egyletre nálunk is szükség van. — hogy az iparos segédek eddigi társulatainak szervezete, irányja és czélja a haladó kor követelményeivel, a változott ipari viszonyokkal összhangzásban nines.

Es én bevallom, különösen e pillanatban s e helyről nem találok elég méltó szavakat elismerésem kifejezésére azon bátor kezdeményezőkkel szemben, kik az egyszer jónak, szépnek és nemesnek elismert czélt kitűzve, e város területén megalakíták azon egyletet, mely a testületi szellem ápolásán kívül és főleg az önképzést tűzte ki feladatául.

Méltók arra, hogy nevékhöz e nap emléke fűződjék, s ha meg lesz engedve, hogy egyletünk sokáig viruljon, ugy Skrabák Gusztáv nyomdász, Kovács Lajos, Sztrébla Gyula kalapos és Fudala Sándor Kovács segéd neve sokáig élni fog közöttünk.

De az is igaz, hogy az elért sikerek érdeméből az orozatlanrés, azon lelkes és ügybuzgó polgároké, kik a nevezettek által megindított mozgalmat szíves figyelmükkel méltatni s törekvésüket erkölcsileg és anyagilag támogatni szívesek voltak. E nap ünnepélyessége díszének tartom, hogy szerencsém van Groó Vilmos kir. tanfelügyelő, Baksay István, Bodor István tanár, Kovács József városi tanácsos és iparos, nem különben Pásztor Pál eszmadia, Sarinay Ignác bádogos, Konyha Géza szappanos és Rábely Miklós nyomdász iparos urak neveit felemlíteni, mint olyanokéit, kiket büszkeséggel nevez egyletünk az első pillanattól kezdve pártfogóinak.

A most nevezettek önzetlen működésének sikerül tekintendő az 1882. évi augusztus 6-án a helybeli „Dianna” fürdőben összehívott értekezlet, melyen a mintegy 100 főből, nagyobb részben iparos segédekből álló közönség az eléje terjesztett alapszabálytervezetet esekély módosítással elfogadván, egyletünk mai szervezetének biztos alapjai letétek.

Alapszabályaink csak egy évnél hosszabb idő múlva 1883. évi augusztus 10-én lettek a belügyi kormány által megerősítve, s hogy ezen idő alatt az alakulóban levő egylet nem hogy gyengült volna, de sőt erősödött, az ismét az említettek ügybuzgalmán kívül szab. Rimaszombati város tanácsának érdeme, ki az egylet feletti védnökséget kegyesen elfogadva, annak felvirágzását már eleve biztosította.

De magok az egylet törzs tagjai se maradtak tétlenek, — azonkívül, hogy egyleti szükségleteiket, megtakarított, összerakott filléreikből hóról-hóra fedezték, mindig helyesen tudták megválasztani annak idejét és módját, hogy a közönség érdeklődő része szórakozás közben hozza meg a közérdeknek áldozatait. — S e tekintetben csakugyan elismeréssel kell adoznunk azon közönségnek is, mely megosztva ártatlan örömeinket, egyleti alaptökéink előteremtésében minkat minden alkalommal szívesen támogatott. Csak is így lett elérhető azon eredmény, mely szerint az egylet első szervezkedésétől 1882. évi szeptember 10-éről a végleges alakulásig, vagyis 1883. évi december 16. napjáig felmerült szükségleteit a bizottságilag megvizsgált s minden tétéleiben igazoltaknak talált 145 frt 54 krnyi kiadásal nemcsak fedezni, sőt a folyó kiadásokra 13 frt 46 krnak fentartása mellett már 100 frtot alaptökeül elhelyezni képes volt.

Ezenkívül letétek könyvtárának alapjai is, igaz ugyan, hogy költsékezés nélkül s csak szerény mérvekben, de büszkeséggel tekinthetünk reá, mert az a közönség egyeseinek, s az egyleti tagok nemes áldozatkészségének maradandó becses emléke lesz azért, mert nagyobb részben ész és szívkepző műveket foglalt magában.

Gondot fordítottak az alapítók arra, hogy az egylet állandó helyiséggel birjon, s hogy az a legszükségesebb butorokkal, szórakozási eszközökkel, hirdlapokkal elláttassék, s ha bár itt is csak igen korlátolt körre terjeszkedhetének ki, de e körülmény is az egylet életerős szelleméről ad meglepő bizonyítékot.

S hogy e még mindig kezdetleges egylet ugyszólva szervezetlen állapotban sem feledkezett meg alakulásának segélyezési czéljáról, azt a számadások igazolják, melyek szerint tagjai között két esetben tett folyóvá oly mérvű segélyt, a minőt az adott viszonyok között adhatott.

Tagjai létszáma pedig 1883. évi december hó 16-ig a következő:

Volt alapító tagja 1.

Pártoló tagja 19.

rendes tagja 49, ez utóbbiak közül azonban időközileg 14 résztint eltávoztán, résztint önálló iparosokká válván a végleg alakuló közgyűlésig csak 35 rendes tagja maradt.

Es most áttérek azon időre, mikor egyletünk a megerősítve leérkezett alapszabályokhoz képest hivatalosan megalakulva, tulajdonképen működését megkezdette.

Volt szerencsém az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét felolvasni. E szerint a megjelent 29 rendes egyleti tag által megválasztattak:

Elnökök: Rábely Miklós.

Alelnökök: Kaeska Dániel.

Pénztárnoknak: Kovács Zsigmond.

Könyvtárnoknak: Fudala Sándor.

Orvosnak: dr. Löcherer Tamás.

Titkárnak: Szabó Lajos 3 évre.

Választmányi tagoknak: Szentgyörgyi Pál, Spuriusz István, Králik János, Herman András, Mares Gyula, Kovács Lajos, Borbás Gábor, Hudala János, Hrabovzky Pál, Biaczovszky Ede, Tóth István és Szathmáry Ferencz.

Számvizsgáló bizottsági tagul pedig Szentgyörgyi Pál, Spuriusz István és Králik János, mindannyian egy évre.

Azon érdemeknek elismerésül pedig, melyek által Groó Vilmos kir. tanfelügyelő és Kovács József urak egyleti érdekeink legmelegebb felkarolásával magunknak feledhetlen érdemeket szereztek, ugyancsak az egylet első tiszteletbeli tagjaul megválasztattak.

E végleges alakulás után következik egyletünk azon működése, melyről ezuttal számot adni a pártoló közönséggel szemben is kötelességemnek tartom.

S hogy időrendbe menjek, mindjárt első helyen kell felemlítenem azon öröndetes eseményt, miszerint az 1883. évi december 23-iki választmányi üléstől Rimaszombati város tanácsához segélyezés iránt intézett kérvényünk folytán e hatóság részéről ez évre 50 frt segélyben részesítettünk, de még ezt is megelőzte dr. Löcherer Tamás 20 frtos adománya, melylyel egyletünk alapító tagjai közé belépni szíves volt.

Ugyanezen választmányi ülés határozata folytán kérvények intéztettek a helybeli egy. prot. tanintézet igazgatóságához a kaszinó és olvasó körhöz az iránt, hogy egyleti könyvtárunkat, netán kettős példányban meglevő, avagy nélkülözhető könyvekkel gyarapítani kegyeskedjenek, s ha bár elhatározásukról e tekintetben értesítve nem lettünk, azou édes reményt tápláljuk, hogy kérelmünk általuk figyelembe vétetni fog.

Nem mulasztottuk el a helybeli ipartársulatok erkölcsi s anyagi támogatását szintén kikérni, s örömmel jelezhetem, miszerint ez első, a czípész és a kapos ipartársulat nemcsak alapító tagokul egyenként 10—10 frtal beléptek, de sikerült segédek nagy részét arra bírni, hogy rendes egyleti tagokul belépjenek, mihez képest ma már — köszönet az ő áldozatkészségüknek — egyletünk 83 rendes taggal dicsekedhetik; hogy a többi, itt meg nem nevezett ipartársulat részéről eddig egyáltalában nem részesültünk pártoló figyelemben, azt olyan gátló körülményeknek akarjuk betudni, melyeket ez időszertint talán csak az erős akarat háríthatna el, s e szerint nem is kételkedünk abban, hogy ezélunk idővel náluk is méltánylásra talál.

Egyébiránt közönségünk meleg érdeklődésének igen fényes tanujele az is, hogy a helyeli takarékpénztár, noha szerénykedésünk okából megkeresve nem lett, valamint Hamaliár Károly és Liszka József gyógyszerész urak egyszerű felkérésre egyleti alaptökéinket 10—10 frttal gyarapították, a közönség köréből pedig 54-en léptek be pártoló tagokul.

Fogadják a nevezettek egyenként és összesen adományaikért mélyen érzett hálás köszönetünket s azon biztositást, hogy egyletünk hivatását betölteni minden körülmények között igyekeznünk fog.

Egyletünk választmányja ez ideig három ülést tartott, melyeken a folyóügyeket intézte el, különösen pedig gondot fordított arra, hogy a testvéregyletkekké közvetett és közvetlen érintkezésbe lépve, tagjai számára az itt élvezett előnyöket, más hasonlegyek részéről biztosítsa. Ez okból lépett be egyletünk a testvéregyletek szövetkeztébe azzal, hogy ez évi 5 frt tagsági díjat a szegedi vezéregyletnek alapszabályai kíséretében megküldötte. Örömmel tapasztalta különben választmányunk, hogy figyelmét panaszok tárgyalására fordítani nem kellett, s annak esete, hogy valamelyik rendes egyleti tag nyilvános életében megróható lett volna, elő nem fordult; csupán egyetlen esetben merült fel panasz amiatt, hogy az egylet jelvénye tapintatlanul használtatott, de ez eset sem volt szigorubb elbírálás alá vehető azé.t, mivel háziszabályaink kötelező erőre emelve még nem lévén, a jelvény természetéről, s az erre vonatkozó határozatról nem minden rendes tag birhatott tudomással.

Működésünk egyik jelesebb mozzanatát képezi a f. é. február 2-án tartott táncvizsgálat, mely 47 frt 93 kr. tiszta bevételt eredményezett, s miután a tek. városi tanács a táncsterem használati díjának felét, 12 frt 50 krt elengedni kegyes volt, a tulajdonképi tiszta jövedelem 60 frt 43 kr.

E bevételből egyletünk ez ideig 10 frtot fordított új könyvek bevásárlására, 22 frt 83 kr. erejéig pedig épp e napokban tett újabb megrendelést, szemmel tartásával annak, hogy könyvtárunk első sorban tulnyomólag magyar, s részint ismeretterjesztő, részint mulattató tartalmu, de minden esetre erkölcsi irányu irodalmi művekben gazdagodjék.

A gondviselésnek tartozunk hálaival azért, hogy egyletünk egyetlen tagjának elhunytát sem kell jeleznem, sőt betegedési eset is csak három fordult elő, segélyezés egy esetben tetétt folyóvá 9 frt erejéig, egy üdült beteg körünkől végleg távozt, egy pedig csak e napokban vétett kórházi gyógykezelés alá.

Működésünknek erkölcsi, szellemi eredményének illetékes bírāja választmányunk nem lehetvén, magam sem vagyok arra jogosítva, legalább még most nem, — hogy e részben jelentésemet kiegészítsem, — az anyagi eredmény számtétéle azonban, melyek e hó 1 napjáig, a mellett, hogy az alaptöke már 173 frta szaporodott, bevételben 225 frt 49 kr., kiadásban 162 frt 98 kr., és így a folyó kiadásokra készletben 62 frt 51 krt tüntetnek fel, a lehető legkielégítőbb helyzetre vallanak, tekintve még azon körülményt is, hogy pártoló tagjaink ez évre csak a közelebbi hetekben iratkozván be, tagsági illetményeik befizetésére eddig alkalmuk nem volt. — Kapcsolatban e pénzübeli eredménnyel diesérőleg kell felemlítenem, hogy a rendes tagsági díjak igen kevés kivétellel eddig pontosan befizettettek, ugy, hogy a hátralékok február hó végéig 18 tagnál csak 3 frt 60 krt tesznek ki, és semmi sem mutat arra, hogy ez összeg behajtása kényszerítő intézkedést tenne szükségessé.

Jelentésem koronájaul tartottam fel egyletünk eddigi működéséből az utolsó, de legfontosabb mozzanatot kiemelni, nevezetesen azon intézkedést, mely szerint tanestületeink megbecsülhetlen önfeláldozása folytán esti előadásokat rendezhetünk és pedig ugy, hogy azokat a közönség érdeklődő része is látogathassa. — s miután ez előadások szabad, társalgási modorban tartatnak, a hallgatók nem csak tanulságos, de egyuttal élvezetes foglalkozásban részesülnek. —

Ezen előadások minden hétfőn, szombaton és vasárnap fog-
nak tartatni és pedig hétfő napokon váltakozva a történelem-
ből Baksay István, a természettudományokból Fábry János,
az erkölcs és illemtanból Zachar Gusztáv, a számtanból
Uthy Antal, az olvasásból Timko Mihály, a polgári ügyira-
tok készítéséből Törköly József, a könyvtárból Czíkora
István, az ipartörvények ismertetéséből Groó Vilmos urak
által, ezeken kívül minden szombaton az összhangzatos
énekből Wagensommer János, minden vasárnap d. e. a
rajzból Tóth János ur adnak oktatást. Vasárnapot kivéve az
előadások esti 8 órától 9-ig tartanak, és pedig a történe-
lemből és természetből a gymnasium helyiségeiben. —
Különben az előadások sorrendje, tárgya és az előadó neve
hétről-hétre hirtelileg is közzé lesz tevé.

Meghozza-e ezen intézkedés, a nevezett tanár urak ügy-
szeretete óhajtott gyümölcseit, az mindenestre az egylet
rendes tagjai elhatározásának komolyságától, szorgalmától
függ és a jövő kérdése, de a buzdító előzmények után vá-
lasztmányunk azon keesgető reményt táplálja, hogy egy-
leti tagjaink méltók lesznek az ügybarátok áldozatkész-
ségére s méltók a haladás azon szellemére, mely velük az
önképzés nagyfontosságú célját megismertette s e szóban
talál kifejezést „előre!”

Es most, midőn szerény jelentésemet befejeztem, le-
gyen szabad egyletünk részére a közönség becses pártfogá-
sát továbbra is kérve mindnyájunk nevében ünnepelesen
azon kötelező ígéretet tennem, hogy törekvéseink legfőbb
célja leend „A haza minden előtt!”

Meghívás.

A gömörmezei gazdasági egylet nagy gyűlését Rima-
szombathban a megyeház nagy termében folyó évi márczius
hó 25-én d. n. 3 órakor tartja.

Van szerencsém azért az egylet tisztelt tagjait a rész-
vételre felkérni.

Kelt Rimaszombat, 1884. márczius hó 14-én.

Farkas Ábrahám, egylet elnök.

Felhívás.

Miután a márcziusi éjjeli fagyok által — kivált a köny-
nyebb laza talajokon — az őszi gyengébb vetések felhuzat-
tak, s így az ez időszertint folytonosan tartó száraz időjárás
által veszélynek vannak kitéve, azért bátor vagyok t. gaz-
datársaimat tisztelettel s jóakarólag figyeimeztetni arra, mi-
szerint a jelzett esetekben őszi vetéseiket nehéz simahen-
gerrel meghengerezni (hogy a növények felhuzott töveit a
földre visszanyomassanak, s így a kiszáradástól megmen-
tessenek) saját érdekükbe el ne mulasszák.

P.-Apáti, 1884. márczius 11.

Vajda Gyula.

Felhívás.

Folyó év márczius hava 25-én Tornallyán, alkalmas,
szépen fejlett egy éves ménesikók az állam részére vásá-
roltatnak.

Rimaszombat, 1884. márczius 14.

Farkas Ábrahám, lötenyészt. b. elnök.

Hírek és vegyesek.

Márczius 15-ikét városunkban fényesen ünnepelte meg
tegnap a Casino és a polgári olvasókör.

Fényes küldöttség jelent meg e hó 10-ikén Rima-
szombathban azon községekből, melyek a rimaszécsi járás
szekhelyéül Feledet ohajtták. A küldöttség tisztelgett Fáy
Gusztáv főispánnal, hol a küldöttség ohajtását Sárközy
Gyula jánosú földbirtokos esetelte. — A főispán szokott
szívéliséggel fogadta a küldöttséget s válaszában az alkot-
mányosság elvét hangsúlyozva, a küldöttség ohajának telje-
sítését a legközelebbi megyegyűlésnek tartotta fent. Ezután
az alispán kereste fel a 40—50 tagból álló küldöttség, hol
Fáy Barna, serkei földbirtokos adta elő a járás legna-
gyobb részének jogszerű, a helyi és földrajzi viszonyok foly-
tán okadatolt kérelmét, mire szeretett alispánunk azon vá-
laszt adta, hogy a legközelebbi megyegyűlés, mint a mely-
nek jogkörébe tartozik a hasonló ügyek elintézése, lesz
hivatva a kérelem jogérvényes elbírására. A küldöttség
tagjai között megyénk több jeles férfiát láttuk, kiváltképen
pedig az egyházak voltak nagy számmal képviselve.

Lelkészválasztás. A szalóci ref. egyházbán e hó
30-ikán lesz a lelkészválasztás. Kijelöltettek: Czinyéri Bar-
na sajkócszi, Gyarmathy József jósaífi és Zárnokai János
volt héti lelkészek, továbbá Szabó Gyula beretkei és Ma-
gyar István balogi segédlelkészek.

Nyilvános előadás az iparos ifjak önképző társulatá-
ban. Az első előadás a rimaszombati iparos ifjak önképző
körében Baksay István gymnasiumi tanár tartotta e hó
10-ikén, bemutatva II. Frigyes korát, s őt, mint korának
legnagyobb hadvezérét. Az előadó szakavatottan esetelte
azon mozgalmakat, melyek az egykori választó fejedelemség
mai nagyságának alapköveit képezik, festette Frigyes ifjú
korát, viszonyát tulszigoru atyjához s hajlamát a szépmű-
vészetek felé. Az előadást, melyet a nagyobb részű esemé-
nyekhez szőtt epizódok tettek vonzóvá, feszült figyelemmel
hallgatta a szépszámu közönség s végül az előadót hang-
osan megéljenzte.

Jótekonyság. Horn Mór, esztergomi nagy fakeres-
kedő a pohorellai leégett iskola felépítésére 50 frtot küldött
a tanfelügyelőséghez.

Tanszer adományozás. Chisnyó és Pohorella rom.
cath. népiskolákat a vallás- és közoktatásügyi miniszter tan-
eszközökkel látta el.

Hangverseny. A műkedvelő társulat f. évi april 3-ára
nagyserény hangversenyt tervez a nögyelet javára. E hang-
versenyen — mint halljuk — több kiváló művész fog fel-
lépni. Előre is felhívjuk rá a közönség figyelmét.

Reunio. A rimaszombati műkedvelő társulat egy élet-
revaló eszmét pendített meg s léptet már e hó 25-ikén
életbe. Ugyanis tekintettel társadalmi életünk szétforgásolt
állapotára, csekély belépti díj mellett (30 kr.) családias szí-
nezetű összejöveteleket rendezend hetenkint egyszer a nagy
teremben, melyben a kedélyes társalgás mellett zene, fel-
olvasás, szavalat, dal és esetleg táncz fogja mulattatni a
megjelenőket. — Mindenesetre életrevaló eszme s hogy a
jó szándék megvalósuljon, úgy hisszük mi sem áll többé
utjában, ha a város e célra a nagytermet felelősség mel-
lett díjnélkül átengedi.

A gömörmezei házi-iparegyesület felterjesztésére a
földmívelési miniszter Pelsőcz számára, — hol államköl-

ségen új szerkezetű kenderásztató épül, egy kendertörő gépet
engedélyezett. E körülményre az illető miniszteriumot az
bírtá, hogy a most egy év próbaképen adott 8 tonna len
s ugyanannyi bécsei kendermag várákozást felülmúló ter-
ményt hozott úgy minőség, mint mennyiség tekintetében.

Egy kis baj. Rimaszombat városának hatósága is meg-
kapta a kataszteri munkálat eredményét. — Ennek csak
örvendeni lehetne úgy az egyes birtokosok, mint az állam
érdekében. Azonban — mint tudjuk — a kataszteri becselő-
bizottság munkálata megelőzte a tagosítás foganatosítását
városunkban, minek következtében új munkálat válik szük-
séssé, mert most használna keresi bárki is, hogy jelenlegi
birtoka után mennyit fog az államnak adófejeében fizetni.
Nézetünk szerint legezelszerűbb volna a már egyis végre-
hajtott tagosítást végleg szentesíteni s azután a jelenlegi
birtokviszonyok szerint a már kész kataszteri munkálat alap-
ján újat készíteni, mi annyival inkább szükséges, mert a
birtokosok nagy része birtokterületéből vesztett, míg a kis-
sebb rész, különösen azok, kik a becslésnél a fáradságot
nem kímélték, nyertek, — így az előbbieket illetéktelenül lesz-
nek az őket megillető földadónál többlet terhelve. Felhívjuk
erre a birtokosok figyelmét, mert a felszámolásra csakis 60
nap határidő van adva.

A továbbképző kőműves iparos segédek téli tanfo-
lyamáról, vasárnap délelőtt volt a záróünnepély, mely alkalmal-
lammal az illető segédek rajzai is, mint lakóházak és épü-
letek tervrajzai, az alap-homlokzat és keresztmetszeti rajzok-
kal ki voltak állítva. Érdekes volt egyeseket összehasonli-
tani a mult évvel, s a haladást megfigyelni, mely rögtön
szembeszökővé vált. — Nemkülönbön az építészeti számtan-
ból felmutatott felület és köbtartalom számítások, s kisebb
költségvetések, melyeket a táblán azonnal ki is dolgoztak
— a tanfolyamot hallgatók komoly szándékaról tanuskodnak.
Részint rajzaik, részint feleleteikért, de leginkább a jövőre
való biztatás fejében 2—2 frt jutalomban részesült: Dras-
gyik József, Dusek András és Kosits István. De legnagyobb
jutalom rájuk nézve, hogy ezen szakjokba tartozó ismeret-
tekből elsajátították azt a tudatot, mely meggyőzte őket ar-
ról, hogy szorgalom és kitartással kevés előismeretekkel bí-
ró is sokra viheti. Ez alkalommal nem lehet szó nélkül hagy-
ni azt, hogy Rimaszombat városában tartózkodó 50—60 épít-
ési iparral foglalkozó, kőműves és ács segédek közül ezen
továbbképző tanfolyamra ez idén is — dacára annak, hogy
már több év óta fennáll — alig 10 ember jelentkezett.
Nem mulaszthatjuk el ezek figyelmét ez évben utolag föl-
hívni, hiszen saját érdekük kívánja, hogy azon iparon, melyet
elfoglaltak, magokat mindinkább tökélyesbítsék, és ez ko-
moly megfontolás tárgya is, mert az ipartörvény, mely kö-
zelebb életbe lép, az építészettel foglalkozó iparostól is qua-
lifikációt kíván.

Közgyűlés. A rimaszombati iparos segédek önképző
és segélyegyletének e hó 9-én tartott első rendes közgyű-
lése — mint helyi tudósítónk által értesülünk — úgy a kö-
zönség, mint az egyleti rendes tagok részéről az eddiginel
nagyobb mérvű érdeklődés közt folyt le; valóságos ünnepe-
lyes színezetet adott annak a megnyitól elénkelt „hym-
nusz”; s az ennek folytán emelkedett hangulat végig meg-
maradt a jelenlétük közt, ha bár a napi renden volt tár-
gyak, kettőnek kivételével, gyors egymásutánban nyertek
elintézet; ezek közül kiválóbb érdekességgel bírt a titkári
jelentés, melyet már előbb közöltünk, s a tiszteletbeli tagok
megválasztása, mi lelkesült s egyérelmű felkiáltással esz-
közlötett. E megtiszteltetés Baksay István, Fábry János,
Zachar Gusztáv, Tóth János, Törköly József, Wagensom-
mer János, Czíkora István, Timko Mihály és Uthy Antal
polgártársainkat érte ezuttal azért, hogy az egylet körében
rendezett előadások megtartására vállalkozni szívesek voltak
s így tényleg közreműködnek ezen figyelmet s pártfogást
érdemlő egylet nemes céljai elérésére. Megválasztott még
tiszteletbeli tagul Findura Imre, városunk egyik jelesebb fia,
kinek érdemei — különösen a fővárosi iparosok körében
tartott felolvasások folytán, köztudomásúak. — Ugyanez al-
kalmossal lettek kötelező erőre emelve a házi szabályok,
melyek általában az egylet belügyeinek ezélszerű vezetését
biztosítják, különösen pedig a segélyezés, önképzés eszkö-
zeit határozták meg; ez utóbbiak közül legfontosabb az esti
előadások rendszeresítése, mely szerint minden hétfő nap
8—9 óraja közt, váltakozó rendben az olvasás, erkölestan,
történelem, természettan, számtan, üzleti levelezés, könyv-
viteli és ipartörvények ismerete fog előadatni szabad társal-
gási módorban, ezeken kívül minden szombaton az össz-
hangzatos énekből, minden vasárnap d. e. a rajzban adat-
nak oktatások. — A gyűlés méltó befejezője a „Szózat” el-
éneklése volt. — Mi pedig, midőn lapszerkesztői kötelessé-
günkhez képest, társadalmi életünk e szép, jó és nemesre-
törkövő mozgalmáról az elmondottakban számot adunk, nem
mulaszthatjuk el kifejezni azon őszinte ohajtásunkat, vajha
iparosaink minden rétegében visszhangra találjanak a titkári
jelentést berekesztő jelmondat eme szavai: „Előre! a haza
minden előtt!”

Nádor Kálmán könyvkereskedésében (Budapesten, Ká-
roly-körut 8.) megjelent az „Ezeregy Éjszaka” teljes
kiadásának I-ső füzeté. E mű, melynek nagy részét már
félszázad előtt korszoros költőnk, Vörösmarty Mihály is le-
fordította, mely azonban a könyvpiacról régóta letűnt, min-
denestre hézagot pótol irodalmunkban. Mint az egyszerű,
de esapongó képzelődéssel szőtt keleti költészet egyik leg-
remekvebb terméke, kellemes olvasmányul ajánlható a leg-
melyelvetebb osztálynak úgy, mint a nép számára. A füzet ki-
állítása — a Franklin-társulat nyomdájához, méltóan, izlé-
ses és díszes képekkel ellátott. Az egész mű mintegy 36
füzetből fog állani, egy füzet ára 25 kr. s előfizetés utján
is megrendelhető.

Az ifjusági olvasmányok érdekében. Az ifjusági
könyvtárak reorganizálása érdekében a „Pesti Napló”-ban
nem régen nagy fontosságú felszólalás jelent meg, mely-
nek lényege az, hogy tapasztalás szerint a tanuló ifjuság
olvasmányai nélkülözök az ellenőrzést s főleg a középta-
nodai könyvtárak hemzsegnének olyan munkáktól, melyeket va-
lóságos erkölcsi veszedelem a gyermek-ifjak kezébe adni s
melyeket ezek mégis minden korlátozás nélkül vihetnek ki
olvasás végett s a felszólaló e körülményre élenként figyel-
meztette a könyvtárak kezelőit. Őszinte örömemre szolgál,
hogy egyik legtekintélyesebb napi lapunkban vizshangra lett
az általam régóta hangoztatott, s legközelebb nyílt felhívá-
sokban kifejezésre jutott eszme az ifjusági olvasmányokra
vonatközőleg, s hogy a felhívásaim szétkülöndését követő alig
pár hónapi idő alatt valóságos ifjusági irodalmi mozgalom
keletkezett s hogy többet ne említek: az orsz. tanáregye-

sület újból megindította az évekig abbaahagyott „Ifjusági
iratok tára”-t. Dobozy J. megindította dr. Toldy László ta-
nár szerkesztésében a „Magyar ifjuság lapja”-t, s Kaloosa
R. szerkesztésében a „Leányvilág”-ot. Révay testvérek meg-
indították Kürthy Emil szerkesztésében a „Magyar Ifjuság”
ezimű folyóiratot. Mindez arra mutat, hogy élenk rokon-
szenvre kelt nálunk a vágy: szükséges mennyiségben s meg-
felelő tartalommal jó irányú ifjusági műveket teremteni. E
vágy vezérelt engem, midőn összes ifjusági műveim olesó
kiadását megindítottam. Mindössze hat kötet az, de mégis
jól esik hangsúlyoznom, hogy György Vilmoson kívül egyet-
lenegy újabb magyar szerző sem járult még annyi munká-
lával sem az ifjusági irodalomhoz, s ha e munkák megte-
lelnék ezélnknek, úgy talán remélhetem, hogy munkáim
szerény helyet foglalhatnak ifjusági könyvtáraink polezain.
Az eddigi megrendelések igazolják e remény jogosultságát,
a mennyiben számos gymnasiumi és népiskolai könyvtár
tisztelt meg becses megrendelésével, épen ezért szükséges-
nek tartom azonban utolag felemlíteni, hogy összes ifjusági
munkáim nálam együttesen rendelve 5 frt 60 kr. bolti ár
helyett 4 frt 40 kr. kedvezményi áron kaphatok s hogy e
kedvezményi ár f. évi aprilis hó első napjáig fenn áll. Ezen
— aránylag jelentékeny — árleszállítás azért történt, hogy
tekintetbe véve ifjusági könyvtáraink korlátozott anyagi hely-
zetét könnyebben megszerezhetővé tegyem, éppen az ifju-
sági könyvtárak számára irt munkáimat. Minthogy azonban
egyik-másik munkám már több ifjusági könyvtárban meg-
van, s ily helyeken az együttes megrendelés nem várható
— több oldalról hozzám intézett kérdésre van szerencsém
jelenteni, hogy ha nem is minden munkám rendelgetik meg
nálam, hanem azok közül bármelyik: az illető megrendelő
10% árleengedésben részesül, habár csak egy munkát ren-
delne is meg a hat közül. — Ez alkalommal tisztelettel
kérem föl a t. lelkész, tanár és tanító urakat, hogy ifjusági
műveimet a fenntartásuk alatt álló iskolai könyvtárak rész-
ére ajánlani méltóztassanak. A művek következők: 1. „A
nagyapó elbeszélései.” (Kemény táblában színezett képek-
kel 1 frt 40 kr.) 2. „Kis regelő.” (Színes borítékban 1 frt.)
3. „A kalászedő öregasszony fia.” (Színes borítékban 60
kr.) 4. „Gyöngyvirág tündérék.” (Színes borítékban 60 kr.)
5. „A fehér ember.” (Történelmi elbeszélés a magyar sza-
badságharzból, képekkel 60 kr.) 6. „Képes regelő.” (Szi-
nes borítékban képpel 1 frt 20 kr.) A megrendelések hoz-
záam Nagy-Körösré (Pestmegye) intézendők.

Tóth József.

CSARNOK.

A fekete pontok.

(Elbeszélés)

Írta: Merényi László.

(Folytatás.)

Varga aztán a zsemlyedarab után hajolt, fölvetve s
eddigélni kezdte; de falatai — mondanom sem kell — nem
izlettek: evett szokásból gépiesen, keresztényi türelemmel
forgatva a száraz zsemlye darabot, mely falat sehogyszem
akart lágygyá és simulékonyvá válni, hanem száraz érdes-
séggel szája padlásához ragadva torkán akadt, honnan egy
benső erőtől visszalökve, fuldokló esuklás közt a földre
precczelte.

A szellem erre eltűnt pillanatra.

— Mit esinál koma? — kérdé mellette ülő tisztvi-
selő társa.

— Semmit: ezigány-utra szaladt ez a száraz zsemlye.

— Ügyeljen, még megful!

— Ejh, dehogyszem fulok!

— Igycék nehány korty vizet.

— Abból a sárga, iszapos és lagymatag vizből igyam,
hisz még tanuló koromban is jobb ivó vízzel láttak el ben-
nünket, mint ez ott la? tört ki Varga.

Ez volt negyedfél év óta az első kifakadása s az is
csak ennyiből állt, de ezt is megbánva, e szavakkal:

— Csitt! — szájjára ütött.

— Már ha sárga is, ha iszapos is, még ha lagyma-
tag is, — vagy hogy is mondta — azt mondom: igycék koma.

— Iszonyoosom attól a sárlétől, de nem is iszik ab-
ból egész áldott nap senki sem: mert fél a kész betegségtől!

— Hja, fenn a várban már csak ilyennel élünk! jegy-
zé meg az osztály dudása.

— Mi az, mi az, miről disputálnak? hogy vegyek én
is részt benne.

— Semmi kérem szépen — esuklom s azért, hogy el-
álljon — vizet iszom!

— De valami, valami sár-sár-levet hallottam emleget-
ni? — faggatódzék a tanácsos összehuzott szemöldökkel.

— Rosszul tetszett hallani, szolt bele a székely, Var-
ga ur sárga pléhet mondott, melylyel épen, mint méltó-
tatik látni s műnyelven szólva fogalmazok.

— Az már más; magukra hagyom önöket s ezzel a
tanácsos minden további megjegyzés nélkül visszavonult
szobájába.

— Muki! szolt a távozó után egy számtiszt és ez a
gunynév rajta is száradt, mert most az egyszer nem járt
el helyesen.

— Komé — szolt Varga sugva — ön az imént fil-
lentett!

— Tiszteséges fillentés nem árt, főleg ha valakit ki-
segítünk a bajból, ez a Muki csokolni való egy ember,
mert mindig engem tisztel meg e fogalmazással! Azért is-
métem csokolni való egy ember; az igaz, nagy mester:
még kieszközöltette volna a vizvetéket, de akkor ki ivott
volpa ebből a sárlétből? Hisz ő sem issza!

— Beszélhetünk már szép esendesen, mert be tette
maga után az ajtót. Hej, lenne csak itt egy korsóval abból
a mi jóféle szelykénkből, vagy valamelyik forrásunkból! ugye
Varga ur?

— Biz öcsém, mond valamit; soh'se kívánnék jobb
ivóvizet, mint a milyent a székelyföldön ittam ottjártomban!..

Varga e megjegyzés után leült tölgyfa székére és az
előtte álló zsemlyedarabot érintetlenül hagyva, annak pirosra
sütött héját sokáig bámulta, s addig-addig bámulta, míg a
zsemlye piros színe zöldde-veressé vált, s ekkor — könyőpára
lopódzott a szemébe — két könycesep hullt a szakállára.

E könynyek láttára a zsemlye egyet perdült, keeske-
bukát vetett*) és forogni kezdett előtte.

*) Keeskebukát vetni, székely kifejezés: fején átperdülni, vagy
bukfenezet vetni.

Varga elképedve kapott a körbeforgó zsemlyedarab után.
— Valóban gonosz szellem űzi velem esalfa játékát; de azért is megeszlek, minden kifligörbitő bosszantására!

Es beleharapott a zsemlyébe.

— Nem izlik? — kérde a szellem.

— Oh, tehát te itt a zsemlyembe létezel?

— Itt vagyok s azért vagyok itt, hogy segítek rajtad! Lásd: hogy dolgoznak a többiek, csak te ne dolgozz ma. Egyél; nem eszel; várj csak mindjárt megeszed te ezt a zsemlyedarabot jóízűen? Mond: mit érzel a gyomrodban?

— Korgást.

— Es most?

— Mozgást s vele ingerlő étvágyat: Ehes vagyok!

— No hát akkor csak egyél nyugodtan, ugyis csak az az emberé, a mit megeszik, tartják sokan közületek. Hízald és kövéritsd magad s jómagam is rajta leszek: hogy hasad domboru, nyakad vastag, lábad ikrás és melled szalonnás legyen; mert a sovány, girhes, hegyes könyökű, vékony lábú és éles csontu tisztviselőket nem szeretem!

— Miért? ha szabad kérdeznem?

— Többnyire kedélytelenek: komoly, szóvalan és morgorva emberek; minden vigaszt és elevenéget nélkülöznek; arcuk, lábuk és természetük hosszú; egész lényük egy kajsa kérdőjel, mely azt látszik kérdezni: miért nincsen nekem az életben gyönyörűségem, mit keresek én itt e világon?

Téged azért delivé teszlek; de hogy az lehess; egyél húst, mert husból lesz a hús s igyál rá jó bort: mert a jó bor kedvre deríti komoly valót. Neved és kaczag jó izüeket, nem is tudod, hogy az mily jótékonyan hat az egész szervezetre. Egy vidám mosoly, vagy jóízű kaczag, főler a világ összes komorságával és még hozzá étet esnáló valami, tehát — az élet fűszere!

— Be kedvemre beszélsz: alaptermészetem inkább is a vig-felé hajlik; de mikor én oly kevés tárgy felett tudok nevetni, mert a mi másokat kaczagra ingerel, az nálam alig esal ki egy futó mosolyt! Az is való, hogy a husos étkeket szeretem, a borra sem haragszom, esakhogy mindkettőt ritkán, elvetve és rügyon is kis adagokban élvezhetem. Hétkönapra hozat anyjukom egy font húst s hozzá fél-messzely bort, melyből egy-egy kanálnyiit gyermekeimnek is adok.

— Minden másképp lesz ezután: gondoskodom én rólatok!

— Lassan-lassan, ugy látom megbarátkozunk, még esaládomról is gondoskodik? Mily jó vagy, de mégis köszönöm, mihelyt színről-színre láthatlak! Oh mond, megmutatod-e valódi alakod nekem?

— Meg.

— S mikor?

— Hamarább, mint gondolod.

— De mégis?

— Ne légy oly kíváncsi; elégedjél meg velem, hogy rövid idő alatt meglátod valódi alakom.

— De mondsza: miért akarsz te engem delivé tenni és kövériteni, mint az imént sugád, miért?

— Furesák vagytok ti emberek, mindennek a „miért“-jét akarjátok tudni, csak azért, hogy a tudás után ismét egy uj „miért“-tel: a miértnek miértjével állhassatok elő. (Folytatása következtk.)

Hivatalos közlemények.

Rimaszombati járás szolgabírójától.

Árverési hirdetés.

828. sz. — Az alispáni hivatalnak f. évi 921. száma alatt kelt megbízási végzése alapján a rimabrézói megyei orvosilak s tartozékai 837 frt 64 kr becsértékben megalapított elárverezésére határnapul f. évi aprilis hó 8-ik d. e. 9 óráját a helyszínére Rimabrézói községbe oly kijelentéssel tűzöm ki, hogy az árverelni kívánók készpénz fizetéssel ellátva s a becsár 10%-tolijának bánatpénzkép letétele mellett jelenjenek meg, s oly kijelentéssel, hogy a netáni vévőre nézve a vétel csak is akkor léphet jogerőre, a midőn az árverési jegyzőkönyvet az alispáni kivatal jóváhagyásával val megerősíteni fogja. Végre a vevő köteles lesz a vételűt azonnal teljesen lefizetni.

Kelt Nyustyan, 1884. marezus 11.

Kubinyi, jszolgabíró.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

300 darab birkát

legeltetésre befogad (darabját 30 krjával) Stelkovits Károly Hangonyon.

Eladó löheremag.

Mintegy három métermázsányi saját termésű aranka-mentes szép, tiszta löheremag eladó Felső-Bátkán Dusza Lajos ref. lelkésznel.

Ára: kilogrammonként: 70 kr.

Árlejtési hirdetés.

A losonezi állami tanítóképezdénél szükséges átalakítási és javítási munkálatokra a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur, f. évi január hó 13-án, 19790/1883. sz. a. kelt magas rendeletével 1949 o. é. frt. állapítatván meg, ebből kömüves munkákra 404 frt. asztalosmunkákra pedig 1545 o. é. forint esik.

A kömüvesmunkák: ajtó-, ablakhely-tágitásokból, két téglaválaszfal építéséből, a nedves szobák aszfaltírozásából s áttisztításokból állanak főképen.

Az asztalos munkák állanak: 11 külső és belső, 6 szárnyra nyíló, bélelt, belső táblákkal s ezek házaival ellátott, teljesen szerelt ablakból. Egy-egy ablakra 75 frt van számítva; továbbá 10 szárnyas üvegajtóból, melyek közül 3 külső ajtóval is ellátandó. Egyegy ajtó egyre-másra, teljesen szerelve, festve 45 frtjával s végül mintegy 40 négyszög ölnyi padozat, négyszögölenként, festve lakkozva — 6 frtjával van fölvéve. — A kömüves- és asztalosmunkák külön-külön, de együtt is kiadatnak.

Vállalkozó csak jóhitelű, elfogadható egyén lehet, aki esetleg biztosítékot is képes nyújtani.

Az árlejtési határidő f. évi **april hó 2-ikának délutáni 1/2 órájára** tűzetik ki. Amunka leírás addig is a képezdei igazgatósági irodában megtekinthető.

A szerződés az árlejtés megtörténte után az elfogadott vállalkozóval mindjárt megkötetik. — Losonez 1884. marezus 12.

A képezdei igazgató-tanács 1884. évi marez. 11-én tartott ülésben kelt megbízatásból:

Szováthy Lajos, képezdei igazgató.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK TÖRLESZTÉSI JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET engedélyez

5°-os BANK-ZÁLOGLEVELEKBEN,

előnyös feltételek mellett és pedig földbirtokra a magyar korona területén, valamint a vidék nagyobb városaiban fekvő bérházakra is.

Ezen üzletre vonatkozó határozmányok kívánatra megküldetnek.

Hirdetés.

Rimaszécs város előljárosága részéről közhírré tétetik, hogy Rimaszécsben — a nagymélt. belügyminiszterium által már régebben engedélyezett **hetivásár újból életbeléptetvén, az első hetivásár folyó évi martius hó 4-én kedden, valamint az azután következők is mindig a hét keddi napján** lesznek megtartandók.

Rimaszécs, 1884. február 21-én.

A városi előljároság.

Egyedüli legjutányosabb és legjobb megrendelési mód!

Az itt felsorolt árucikkek és munkák a megnevezett elsőrendű cégek által a legjutányosabban és legbiztosabban egyedül és kizárólag a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ“

szerkesztőségétől (Budapest, VII. Károlykör 7.) rendeltetnek meg.

A következő **előnyök** biztosítottak: 1. Csakis kitünő minőségű cikkek és munkák, csakis elsőrendű cégektől küldetnek a megrendelőnek egyedül az eredeti áron, eredeti árjegyzékek szerint. — 2. A megrendelő egyetlen levelezési lappal összes szükségletét fedezheti s megtakarítja a külön-külön szállítási költséget. 3. A csillaggal megjelölt cikkek és munkák **szabott** árából 10%-ot engedünk s 10 frton felül portmentesen szállítunk mindent. — 4. A megrendelőnek megrendelését s levelezését díjmentesen teljesítjük. — A szállítástok Vajda Béla elsőrendű speditour eszközli. Minden küldeményért **hármás jótállás: a cégé, a speditouré és a „N. H.“-é.**

I. Gyógykülönlegességek.

Brázay-féle sóborszesz. 42 különféle, betegségben fölerhetetlen hatású, egy házban sem hiányozhatik. Ára 80, 40 kr.

Hungária kávé. Szalady Antaltól. Gyomorhajban, bélhurutban stb. Szenvedőkre rendkívül jó hatású. Egészségeseknek megbecsülhetetlen. Egy kilo 1 ft 20 kr.

Forty-féle egyetemes sebtapasz. Minden seb azonnali gyógyítására. Árj. szerint. — **Weisz M.-féle** universalis sebkénőcs, ára 30, 50 kr.

Hoff János-féle egészségi sörök 1 palaezk 60 kr. malátacukorkák 20 kr., malátakivonat 70 kr. — **Strausz B.** mellőre, hűsítő labdaccai és mellpszatillai. Árj. szerint. — **Kárpáti egészségi** labdacok köhögés, görvély, mellhajok ellen Friedrich főraktárából 21 kr.

Gyógykülönlegességek Török József főraktárából: szakállnővesztő 2 frt 60 kr. — Vas bravais 3 frt. — Különösen ajánljuk: **Szem-essentia** dr. Leboistól, **francia szemgyógyvíz**, egészséges szemek erősítésére is megbecsülhetetlen hatású, úgy hogy minden szemre féltékeny egyetlen családnál sem szabad hiányoznia, gyenge, beteges, fájos szemekre nézve s egyáltalában minden szemben, bántalom vagy betegségben nélkülözhetetlen, minthogy e nemben a legkitünőbb gyógyhatású s a legnagyobb orvosi tekintélyek által legjobban ajánlt medicina. Török Józsefben kívül kapható a vezérképviselőnél: **Müller L.** Soroksári-utca 4, egy üveg 90 kr.

Ürmös-essentia. Arany érmeikkel kitüntetett gyógyszer bélhurut, étvágytalanság stb. esetén. Vörös borhoz adva a legkitünőbb ürmöst adja. Török J.-n kívül kapható id. Müller Jakab feltaláló-

nál (Rostély-utca, saját háza), ára 50 kr. Nagy palaezk (mástel liter) 3 50. Használati utasítással.

Köszvénygyógyász Török József gyógyszerárúháza.

„Szultána-nővény-szappan.“ Nemenesek-féle. bőrbetegség, májfoltok, szeplok, hajkorpa és migrain ellen. Ára 35 kr. Ezenfelül minden gyógykülönlegesség árjegyzék szerint.

II. Pipere-szerek.

Baháné-arepor. Müller M. illatszertárából. Ugyonnan mindenemű pipere- és illatszerek.

Jaulusz-féle „Juno-eréme“ ásványmentes, ártatlan szerekből, szeplok, májfoltok ellen. 1 frt 50 kr. — „Juno-pasta“ az arez főfőhérré tetelére 2 frt „Juno-puder“ 60 kr. A bécsi és budapesti vegytani intézetek a legjobban ajánlják; rendkívül kapatos pipere-szerek.

Uj magyar hajfestő-szer a természetes szín visszaállítására. Tokody-féle, ára 2 frt 50 kr.

Szultána-pipere-szappan. Minden boudoirban nélkülözhetetlen, s odalátos hatású, elismert. Ára 3 db 1 frt. Nemenesek-féle. **Hajnövesztő-szer.** Hausner R. családi titka. Ára 1 frt 40. Ezenfelül minden pipereszer árj. szerint.

III. Gazdasági és háztartási cikkek.

Az „Első m. fekete borkénőcs-gyár“ gyártmányai. Fekete borkénőcs 1 frt 20, sárga 1 frt 50. Eretztisztító 10 kr. Kettős velencei börlak 60 kr. Nemenesek-féle. József főhgy. szállítója. Katonai, esendőri stb. szállító.

Egyetemes hideg eny. Singer-féle. Edények, üvegek, pipák, fadarabok és bőr öszerezésére 20 kr.

Mosásky-féle fénymáz. — **Nemenesek-féle** eretztisztító 10 kr. — **Rovarpor,** Pólsch-féle 1 frt. — **Patkányirtó-szer** Reisztól 1 frt.

Ezenfelül minden háztartási és gazdasági cikk eredeti áron.

Divatárak, ruházat.

Férfi divatárak és fehérműek Karikás Lajostól. — **Egészségi** fehérműek és öltözétek dr. Jäger Gusztav-féle a budapesti főraktárából. — **Kalapak** Nyerges M. gyárából.

Női divatárak Monasterly és Kuzmik udv. szállítóktól. — **Női ruhák** Friedrichtól, a volt Alter és Kiss főszabától.

Czipők, Lörincz István gyárából urak, hölgyek és gyermekek számára.

Ezenfelül minden áruk eredeti árjegyzék szerint.

Mindenfélék.

A **Gschwindt-féle** szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyári részv. társaság Budapest szesz-, élesztő-, likőrből, rumból és ezetessentiaiból álló készítményeit ajánljuk. Gyár és fűrdőintézet: Józsefváros, üllői-ut. Főraktár: Károlykört 17. sz. báró Oreyz-féle ház.

Butorok, az I. butor-ipar-társaságtól. — **Excellentcsék**

16-féle ezéla Schöberl K.-tól. — **Pénzszekrények,** Wiese Fr. udvari száll. — **Vasbutorok** Stitz Henrikstől. — **Ágyneműk** Hüttl Vidar udvari szállítóktól.

Üvegüeműk Stölze és fia gyárából. — **Kocsik** Bogdán J. gyárából. — **Löszerszármok** Szigeti L.-tól. — **Tornaszekrények,** szerszámok, malomkövek, konyhaeszközök Geitner és Rauschtól.

Billard és teakasztalok Gyöngyössi J.-tól. — „Ariston“ önjátszó szalon-hangszer 25 frt a főraktárból. — „Orehestrion“ önjátszó óriási zenekar ára 1000 frttól fölfele; a főraktárból. — **Zongorák** Lédeczy gyárából.

Löfegyverek, pisztolyok stb. Kirner udv. szállítóknál. — **Vadászati** és uticzikkék Kertész Tódortól.

Gazdasági gépek Fehér Miklóstól. — **Varrógépek** Neidlingertől. — **Mesterségekhez** szükséges szerszámok Geitner és Rauschtól.

A legkitünőbb eredeti francia pezsgőborok Jaques Louis Frères francia cég budapesti vezérképviselőjétől, Müller L.-tól. Grand vin de la couronne 3 frt 80 kr. Carte blanche 1-ére chois 3 frt 50 kr.

Essentiák mindenemű likőr gyártására Watterich Arnold gyárából.

Sikerült és szép arzekek Neumann Ign. műterméből. Szénrajz 3 frt, krétarajz 6 frt, olajfestm. (életnagyság) 8 frttól fölfelé. A fénykép sértetlenül visszaküldetik. — **Arzekek** választási zászlók k. sz. Neumann Ign. műterméből.

Vésnöki munkák, pesésnyomok, bélyegzők, pesésbélyegyek, monogrammok a legolcsóbb szabott ár szerint.

Féazányi gyógyszerárúháza a következő gyógykülönlegességek kaphatók: 1) Féazányi-féle **édes mustár.** Rendkívül kitünő és biztos hatású gége-, bel- és gyomorhurutnál, étvágytalanságnál stb. számos, őszinte és igazi elismerésekkel. — Ára 1 frt v. 50 kr. — 2) **F. Fehér-szappan** a legjobb gyógyszerzappan 1 forint. — 3) **Sóborszesz** a legvalódiabb öszállítás szerint; egyedül biztos hatású 80 kr. v. 40 kr. — 4) **F. csuz elleni papír;** fogfájást, fejfájást, csuzos szakgatást rögtön gyógyít.

Egy szóval minden munka és cikk, nyomtatott árjegyzék szerint készítették és szállítatik.

Első központi szétküldési helye Magyarország összes kiviteli terményeinek, áruinak és gyártmányainak. (Tokaji, ménesi, baatonvidéki borok Vámosy Lajos utján, kőbányai sörök Dittrich és Gottschlig utján, huskonszervek a Weisz testvérektől, selmeci pipák Heller F.-tól, magyar vas, acél stb. Vadhus Pál K.-tól, lámpák, papír, szappan, szegedi paprika, gácsi posztó, stb.) minden legdirectebb forrásból, szabott áron és az eredeti cég árjegyzéke szerint. — Elegendő egy levelező lapot írni a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ“

3-27 szerk. (Budapest, VII. Károly-kört 7.)

Pontos, becsületes és gyors szolgálat.